

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dn. 13 grudnia 2016 r.

DUS.I.051.17.2016.AS

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. poz. 1195), zawiadamia, że Pana petycja z dnia 15 września 2016 r., dotycząca częściowego uzależnienia wysokości przyszłych świadczeń emerytalnych od liczby wychowywanych dzieci, została rozpatrzona negatywnie.

Uzasadnienie

Petycja, która wpłynęła do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w dniu 15 września 2016, zawiera postulat zapewnienia odpowiednich proporcji pomiędzy liczbą osób czynnych zawodowo a liczbą osób pobierających świadczenia emerytalne. W uzasadnieniu wskazano, że naturalnym uzupełnieniem tego systemu są narzędzia polityki prorodzinnej, w tym jednym z takich narzędzi mogłoby być uzależnienie wysokości wypłacanych w przyszłości świadczeń emerytalnych, nie tylko od liczby lat pracy i wysokości osiąganego wynagrodzenia, lecz także od liczby wychowywanych dzieci. System oferujący dodatkowe korzyści emerytalne rodzinom wielodzietnym zachęcałby do posiadania większej liczby dzieci oraz zapewniałby słuszną rekompensatę utraconych możliwości własnego rozwoju, podejmowania pracy zarobkowej, a także zwiększonych wydatków związanych z utrzymaniem rodziny. Powyższe rozwiązanie sprzyjałoby wzrostowi

demograficznemu nie stanowiąc zagrożenia dla finansów publicznych zarówno obecnie, jak i w przyszłości, ponieważ wyższe świadczenia emerytalne wypłacane byłyby jedynie wtedy, gdyby zrealizowane zostały przewidywania dotyczące większego wzrostu demograficznego.

W petycji zaznaczono, że jest to indywidualna opinia w ramach konsultacji społecznych prowadzonych w związku z przeglądem systemu emerytalnego.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zaznacza, że w projekcie przeglądu systemu emerytalnego „Informacja Rady Ministrów dla Sejmu RP o skutkach obowiązywania ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 637) wraz z propozycjami zmian” (projekt z dnia 9 grudnia 2016 r.) nie przewidziano – w tym stanie finansów publicznych - realizacji postulatów, o których mowa w przedstawionej petycji.

Proszę o zwrócenie uwagi na fakt, że celem istnienia każdego systemu emerytalnego jest zabezpieczenie jego uczestnikom dochodów po zakończeniu aktywności zawodowej w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego. Emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) realizują zasadę dożywotności wypłaty świadczenia emerytalnego przez wypłatę ostatniego świadczenia za miesiąc, w którym świadczeniobiorca zmarł. Realność ochrony ubezpieczeniowej, czyli pewność spełnienia świadczenia jest gwarantowana przez państwo. Podstawowym celem przeprowadzonej w 1999 r. reformy emerytalnej było zapewnienie wypłat emerytur w sytuacji przewidywanych niekorzystnych zmian demograficznych, powodujących problemy z finansowaniem świadczeń w przyszłości. Z tego względu zdecydowano się zmienić sposób ustalania wysokości świadczeń na taki, w którym wysokość emerytury zależy od wpłaconego w czasie aktywności zawodowej ubezpieczonych kapitału składkowego. Ponadto postanowiono wprowadzić system indywidualnych kont niezbędny do rejestracji opłacanych składek i wyliczania w przyszłości świadczenia. Jednym z elementów reformy było przekazanie zarządzania częścią składki na ubezpieczenie emerytalne prywatnym podmiotom, powszechnym towarzystwom emerytalnym. Zgodnie z założeniami reformy z 1999 r. system emerytalny miał zapewniać bezpieczeństwo jego uczestników, poprzez dywersyfikację źródeł pochodzenia świadczeń emerytalnych. Niezależnie jednak od systemu finansowania świadczeń należy podkreślić, że emerytury są wyrazem solidarności międzypokoleniowej. Emerytury z powszechnego systemu emerytalnego miały być uzupełnione oszczędnościami z dodatkowych ubezpieczeń dobrowolnych (pracownicze programy emerytalne, indywidualne konta emerytalne, indywidualne konta zabezpieczenia emerytalnego).

Niedobór środków na wypłatę bieżących świadczeń emerytalno-rentowych pochodzących ze składek osób pracujących oznacza konieczność dotowania FUS przez budżet państwa. FUS wymaga corocznych dotacji z budżetu państwa, gdyż składki wpływające od ubezpieczonych nie wystarczają na wypłaty świadczeń. W latach 2013 – 2015 dotacja ta wynosiła odpowiednio: 37,114 mld zł, 30,363 mld zł i 42,066 mld zł. Dotacja jest realizacją gwarancji budżetu państwa w zakresie wypłacalności świadczeń należnych z ubezpieczenia społecznego. Zgodnie z przewidywanym wykonaniem planu finansowego FUS na 2016 r. przypis ze składek wraz z należnościami pochodnymi planowany jest na poziomie 154,9 mld zł, przy wydatkach na rzecz ludności w wysokości 202,6 mld zł, w tym na emerytury i renty (łącznie z dodatkami) na poziomie 179,6 mld zł.

Należy zaznaczyć, że w dniu 16 listopada 2016 r. Sejm RP uchwalił *ustawę o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw*, której istotą jest przywrócenie wieku emerytalnego wynoszącego dla kobiet co najmniej 60 lat oraz dla mężczyzn co najmniej 65 lat. Przywołana ustawa, której projekt wniósł Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, rozpoczęła debatę nie tylko o warunkach uzyskania prawa do emerytury lecz również o kształcie systemu emerytalnego i wysokości świadczeń, w tym wsparcia dla najuboższych emerytów i rencistów oraz ochrony świadczeń najniższych.

Zdaniem Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Państwo Polskie, w ramach możliwości finansowych budżetu państwa, dba o zapewnienie podstawowej pomocy finansowej rodzinom wielodzietnym, stwarzając możliwości finansowe dla rodzin decydujących się na posiadanie większej liczby dzieci, między innymi poprzez realizację „Programu Rodzina 500 plus”. Program ten to systemowe wsparcie dla polskich rodzin. Z pomocy korzystają rodzice i opiekunowie dzieci do 18 roku życia. Rodzina z dwojgiem niepełnoletnich dzieci będzie mogła otrzymywać 500 zł. na drugie i kolejne dziecko niezależnie od dochodu. W przypadku rodzin z dochodem poniżej 800 zł. netto na osobę wsparcie otrzyma rodzina także na pierwsze lub jedyne dziecko. Dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym kryterium dochodowe jest wyższe i wynosi 1200 zł. netto. Dodatkowe wsparcie w wysokości 500 zł. otrzymają także rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka na każde dziecko, na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; Dz. U z 2016 r., poz. 575).

Świadczenie wychowawcze 500 zł. nie będzie liczone do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z innych systemów wsparcia, dotyczy to w szczególności świadczeń z pomocy społecznej, funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych, dodatków mieszkaniowych. Należy także wspomnieć, iż rodzina wielodzietna może korzystać z możliwości, jakie daje ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U z 2016 r., poz. 785).

MINISTER
z up.
Marcin Zieleniecki
PODSEKRETARZ STANU

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.